

ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ДО УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Л.Л.Маркіна

к.пед.н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Сьогодні використання інтелектуальної власності є обов'язковим компонентом діяльності інженера. Фахівець з вищою освітою повинен вміти організувати й здійснювати інноваційну діяльність, яка пов'язана з творчим пошуком ідей та способів вирішення технічних, проектних, конструкторських завдань. Саме тому у центрі уваги науково-педагогічних працівників перебувають як фундаментальні, так і нові підходи до проектування педагогічної системи підготовки фахівця до управління інтелектуальною власністю.

Під педагогічною системою розуміється множина взаємопов'язаних структурних і функціональних компонентів, підпорядкованих цілям освіти, виховання, навчання фахівця [1, с. 98].

Педагогічної системи підготовки фахівця до управління інтелектуальною власністю складається із цільового, мотиваційного, змістовного, дієвого, професійно-особистісного компонентів.

Головною метою підготовки інженера до управління інтелектуальною власністю є формування фахівця, який володіє методикою захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, здатний творчо мислити, виявляє ціннісне відношення до результатів патентних досліджень.

Серед мотивів інженера до управління інтелектуальною власністю доцільно виокремити пізнавальний інтерес, спрямованість на проведення власних патентних досліджень, бажання сприяти розвитку раціоналізаторства та технічної творчості, позитивна налаштованість на

створення інновацій, які є необхідною умовою для конкурентоспроможності у певній галузі виробництва.

Змістовний компонент охоплює коло систематизованих знань про правові особливості охорони інтелектуальної власності, патентне законодавство, інформаційні ресурси, які дозволяють проводити патентні дослідження.

Додаткові резерви для розширення освітньої функції навчальних дисциплін надає реалізація принципу інтеграції. Педагогічний ефект інтеграційного підходу полягає в тому, що розширюються педагогічні функції навчального предмета, з'являється можливість упорядкувати його взаємодію з іншими навчальними предметами в плані забезпечення більш глибокого засвоєння систематизованих міждисциплінарних знань.

Залучення здобувачів вищої освіти у процес оволодіння інтегрованим навчальним матеріалом може здійснюватися за допомогою комплексних пізнавальних завдань індуктивного та дедуктивного характеру, комплексних професійних ситуації різного змісту. Інтегративний підхід також передбачає активне використання здобувачами вищої освіти патентної інформації при здійсненні курсового та дипломного проектування.

Процесуальний компонент безпосередньо пов'язаний з науково-дослідницької, проектно-конструкторської, виробничо-технологічної, організаційно-управлінської діяльністю інженера.

Особистісно-професійний компонент передбачає розвиток системи особистісних та професійних властивостей, які забезпечують ефективність управління інтелектуальної власністю. Однією із важливих якостей інженера, умов успішності його як професіонала є усвідомлення соціального контексту професійної діяльності, здатності до творчості і рефлексії, наявність інноваційної позиції, уміння генерувати результати патентних досліджень, особистісна переконливість у необхідності застосування інтелектуальної власності.

Таким чином, педагогічна система підготовки фахівця до інноваційної діяльності охоплює такі взаємопов'язані між собою компоненти: цільовий, мотиваційний, змістовний, дієвий, професійно-особистісний. Їх цілісна взаємодія регулюється сукупністю загально-педагогічних та специфічних принципів: системності, цілісності, міждисциплінарних зв'язків та інтеграції, відповідності змісту професійної підготовки перспективам розвитку суспільства, динамічності, відповідності теоретичних та практичних знань професійним вмінням та навичкам [2, с. 55].

Отже, у сфері інтелектуальної праці є багато особливостей, пов'язаних з інтелектуальною власністю. Реалізація зазначеної системи підготовки інженера до управління інтелектуальною власністю дозволить фахівцю швидко орієнтуватися у сучасних ринкових умовах, організовувати й здійснювати власну та сумісну діяльність щодо пошуку творчих ідей, ефективного вирішення професійних завдань.

Список використаних джерел

- 1.Словник психолого-педагогічних термінів і понять. / Упоряд. Ю.В. Буган, В.І Урусський. – Тернопіль: «Астон», 2001. 176 с.
- 2.Теоретические аспекты формирования готовности инженера к профессиональной деятельности / Науч. Ред. Л.И. Гурье. – Казань: РИЦ «Школа», 2007. 168 с.